

Hyväksytään seuraavassa
kokouksessa 27.3.2022**PUUTAVARANMITTAUKSEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 3/2022****Aika:** Maanantai, 28.11.2022, kello 9.15–10.46**Paikka:** Teams -kokous

Läsnä:	Puheenjohtaja	Matti Heikurainen	Maa- ja metsätalousministeriö
	Jäsenet ja varajäsenet	Erkki Etelä-Aho Martti Haaranen Timo Hongisto Kari Immonen Simo Jaakkola Jouni Karjalainen Karoliina Muukkonen Kari Palojärvi Pauli Rintala Johanna Routa Timo Tolonen	Metsäalan Asiantuntijat ry METO (klo 9.15–10.20) UPM EPM Metsä Oy Yksityismetsätalouden Työnantajat ry Koneyrittäjät ry Metsähallitus Energiateollisuus ry Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry MTK ry/ Metsälinja Luonnonvarakeskus Metsäteollisuus ry
		Aarne Lehtosaari Seppo Miettunen Tero Rautolahti Timo Tirronen	JPJ-Wood Oy MTK ry (klo 10.35–10.46) Metsä Group Stora Enso
	Asiantuntijat	Jari Lindblad Timo Melkas	Luonnonvarakeskus Metsäteho Oy
	Kutsutut asiantuntijat	Tapio Wall Ahti Weiho	Luonnonvarakeskus Luonnonvarakeskus
	Sihteeri	Timo Melkas	Metsäteho Oy
	Poissa	Juha Laiho	Metsähallitus

1. Kokouksen avaus

Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan puheenjohtaja Matti Heikurainen avasi kokouksen ja toivotti neuvottelukunnan tervetulleeksi kokoukseen. Hyväksyttiin kokouksen asialista. Muissa asioissa sovittiin käsiteltävän mittauslautakunnan jäsenen vaihdos ja neuvottelukunnan kuuleminen.

Todettiin, että Matti Mäkelä Metsäteollisuus ry:stä on siirtynyt Suomen metsäsäätien palvelukseen ja hänen tilalleen puutavaranmittauksen neuvottelukuntaan on nimetty Kauppapolitiikan asiantuntija (Venäjä asiat) Timo Tolonen Metsäteollisuus ry:stä.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja pienin muutoksin (liite 1).

3. Puutavaranmittauksen kehittämistarpeet 2022 & jatkotoimenpiteet

Melkas kävi läpi yhteenvedon edellisen kokouksen työpajan tuloksista – *Puutavaran mittauksen kehittämistarpeet 2022* (Liite 2).

Heikurainen ehdotti, että neuvottelukunnan jäsenet laativat oman taustaorganisaation kanssa ehdotuksen konkreettisista toimenpiteistä ja kehittämistarpeista vuoden 2023 loppuun mennessä. Seuraavassa neuvottelukunnan kokouksessa muodostetaan Hyvien mittauskäytäntöjen työryhmä, jolle annetaan tehtäväksi muodostaa tiekartta ja toteutussuunnitelma seuraavaksi neljäksi vuodeksi, jota lähdetään toteuttamaan.

Neuvottelukunta piti ehdotusta hyvänä ja päätettiin kerätä neuvottelukunnan jäsenistön priorisoidut näkemykset neuvottelukunnan työpajassa 26.8.2022 tunnistetuista kehittämis- tarpeista vuoden 2022 loppuun mennessä. Kukin taho listaa kolme konkreettista kehittämiskysymystä, joita seuraavassa kokouksessa asetettava Hyvien Mittauskäytäntöjen Kehittämisen (HMK) työryhmä ryhtyy selvittämään tarkemmin. Jäsentahojen esittämät kehittämiskohteet muodostaisivat HMK-työryhmän työlistan, jonka tuloksista työryhmä raportoi neuvottelukunnalle.

Lisäksi päätettiin pyytää jäsentahoja ilmoittamaan henkilöt, jotka ovat käytettävissä HMK-työryhmän työhön. Saadun palautteen perusteella MMM valmistelee esityksen HMK-työryhmän asettamisesta seuraavassa neuvottelukunnan kokouksessa 27.3.2023.

Yhtenäisten suositusten osalta todettiin, että MTK:n ja Energiäteollisuuden verkkoyhtiöiden yhteistyönä on laadittu toimintamallisuositus -luonnos sähkölinjojen vierimetsiin sovellettaviin hakkuisiin. Suositus on hyväksyttävänä alkuvuodesta. Sovittiin, että suositus esitellään puutavaranmittauksen neuvottelukunnalle seuraavassa kokouksessa.

4. Ajankohtaiskatsaus PulpWood Online -palvelun toteutukseen (liite 3).

Melkas kävi läpi lyhyesti ajankohtaiskatsauksen Pulpwood Online -palvelun toteutushankkeeseen ja sen tarkentuneeseen aikatauluun. Todettiin, että aiheesta on pidetty mittausosapuolille ja tietojärjestelmätoimittajille suunnattu *Pulpwood Online (PWO) - laskentapalvelun käyttöönotto ja rajapinnat* webinaari 30.10.2022. Webinaarimateriaalit ja tallenteet ovat saatavissa osoitteesta: <https://www.metsateho.fi/pulpwood-online-pwo-laskentapalvelun-kayttoonotto-ja-rajapinnat-webinaari-31-10-2022/>

Todettiin, että PWO –tietojärjestelmän testausvaihe (menetelmätestaus, rajapintatestaukset) on meneillään (Q1/2023) ja arvioitu valmistuminen käyttöönottovalmiuteen saavutetaan näillä näkymin maaliskuun loppuun 2023 mennessä. SaaS palvelun valmistelut (hallintamalli, palvelun

hinnoittelu, käyttöönoton suunnittelu) on aloitettu tavoitteena saavuttaa PWO SaaS palvelun käyttöönottovalmius Q1-2023 aikana.

PWO-SaaS-palvelun käyttöönotto tulee tapahtumaan PWO-palvelun perustavien metsäyhtiöiden toimesta yhtiökohtaisten aikataulujen ja etenemismallien mukaisesti vaiheittain vuoden 2023 aikana. Käyttö työ-, urakointi- ja luovutusmittauksessa laajemmin edellyttää, että kaikki kolme suurta yhtiötä ovat ottaneet palvelun käyttöön. PWO-SaaS-palvelun käytön laajentaminen muihin palvelun käyttäjiin voidaan aloittaa näillä näkymin loppuvuodesta 2023 (Q4/2023), PWO palvelun käytön vakiinnuttua.

5. Muut asiat

Mittauslautakunnan jäsenen vaihtaminen ja neuvottelukunnan kuuleminen

Todettiin, että mittauslautakunnan jäsen Anders Wikberg Suomen metsäkeskuksesta on ilmoittanut eroavansa mittauslautakunnan vaihtuvan jäsenen tehtävistä eläkkeelle siirtymisen johdosta. Osaamisalueinaan hänellä on ollut energiapuun mittaus ja ruotsin kielen taito.

Maa- ja metsätalousministeriö esittää hänen tilalleen jäseneksi Ragnar Höckerstedtiä (SMK, rahoituksen- ja tarkastuksen asiantuntija, eteläinen palvelualue) erityisosaamisalueena energiapuun mittaus, ruotsin kielen taito.

Puutavaranmittauslain 8 § mukaan *Puutavaran mittauslautakunta toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena puutavaranmittausta koskevissa asioissa ja käsittelee sille tämän lain nojalla siirretyt asiat. Maa- ja metsätalousministeriö asettaa mittauslautakunnan neljäksi vuodeksi puutavaranmittauksen neuvottelukuntaa kuultuaan.*

Todettiin, että maa- ja metsätalousministeriö on kuullut puutavaranmittauksen neuvottelukuntaa mittauslautakunnan jäsenen vaihtumiseen liittyen. Neuvottelukunnalla ei ollut huomautettavaa ministeriön ehdotukseen.

Neuvottelukunnan lakiasiantuntijan nimeäminen

Todettiin, että neuvottelukunnan lakiasiantuntija on nimetty. Jatkossa neuvottelukunnan lakiasiantuntijana toimii OTM, FM Outi Kumpuvaara. Hän aloittaa lainsäädäntöneuvoksena maa- ja metsätalousministeriössä 1.12.2022.

Neuvottelukunnan sihteerin tehtävät

Metsäteho Oy on ilmoittanut, että ei voi enää tarjota sihteeripalveluja puutavaranmittauksen neuvottelukunnalle ja tästä johtuen maa- ja metsätalousministeriö on nostanut neuvottelukunnan sihteerin tehtävien hoitamisen keskusteluun Luonnonvarakeskuksen kanssa toiveena, että viralliset mittaaja/t voisivat toimia neuvottelukunnan sihteerinä.

Luonnonvarakeskuksen kanta kuitenkin on, että viralliset mittaajat eivät voi toimia neuvottelukunnan sihteerinä, vaan Luke on linjannut, että heidän tulee keskittyä ydintehtäväänsä. Luonnonvarakeskuksen ensisijainen toive on, että joku muuta taho voisi toimia neuvottelukunnan sihteerinä.

Neuvottelukunta piti tärkeänä, että sihteeripalvelut tuotettaisiin asiantuntijalähtöisesti. Ministeriö ei ole toistaiseksi varannut erillistä rahoitusta tehtävää varten.

Energiasisällön mittaus

Palojärvi nosti esiin Energiasisällön mittauksen haasteet kentältä saatujen havaintojen perusteella – etenkin sen, mistä eri toimituserien erot (samaa haketta eri laitoksille) johtuvat ja voidaanko eri laitosten välisiä menettelytapa- ym. eroja pienentää. Sovittiin, että Karoliina Muukkonen kosta seuraavaan kokoukseen koosteen energiasisällön mittaustavoista ja mahdollisista kehittämistarpeista sekä haasteista.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Sovittiin, että **seuraava puutavaranmittauksen neuvottelukunnan kokous** pidetään 27.3.2023 klo 9.15–11.15 Teams -kokouksena. Sihteeri tekee kalenterivarauksen ja lähettää Teams -linkin. Aiheena seuraavaan kokoukseen ainakin seuraavat teemat:

- Neuvottelukunnan sihteerin valinta
- Hyvien mittauskäytäntöjen työryhmän asettaminen ja priorisoitujen tehtävien läpikäynti
- Mittauslautakunnan ja virallisen mittaajan linjaukset/päätökset
- Tietopaketti Energiasisällön mittaaminen (Karoliina Muukkonen, Energiateollisuus ry)
- Sähkölinojen vierimetsähakkuiden toimintamalli – suositus
- Tilannekatsaus Pulpwood Online -palveluun

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.46

Pöytäkirjan vakuudeksi

Matti Heikurainen
puheenjohtaja

Timo Melkas
sihteeri

Liitteet:

- Liite 1. Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan kokouksen 2/2022 pöytäkirjaluonnos
- Liite 2. Puutavaran mittauksen kehittämistarpeet 2022.pdf
- Liite 3. Tilannekatsaus Pulpwood Online (PWO) -toteutushankkeeseen –
<https://www.metsateho.fi/pulpwood-online-pwo-laskentapalvelun-kayttoonotto-ja-rajapinnat-webinaari-31-10-2022/>
- Liite 4. Neuvottelukunnan kuuleminen mittauslautakunnan jäsenen nimeämisestä.doc

Jakelu:

Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet
Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan asiantuntijajäsenet
Viralliset mittaajat Tapio Wall ja Ahti Weiho (LUKE)
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)

Puutavaranmittauksen neuvottelukunnasta annetun asetuksen 457/2013 mukaan

3 §

Neuvottelukunta voi nimetä itselleen yhden tai useamman sihteerin. Neuvottelukunta voi myös kutsua pysyviä tai tilapäisiä asiantuntijoita.

Neuvottelukunta voi tehtäviensä toteuttamiseksi käyttää apunaan asiaryhmittäin jaostoja. Jaostoon voi kuulua myös neuvottelukunnan ulkopuolisia jäseniä. Neuvottelukunta voi lisäksi teettää erillisiä selvityksiä, jotka tukevat neuvottelukunnan toiminnan tavoitteita, sekä kuulla asiantuntijoita.

Metsäteho Oy on ilmoittanut, että Neuvottelukunnan sihteerin tehtävässä toiminut Timo Melkas ole enää käytävissä sihteerin tehtävässä.

Kartoitettaessa eri vaihtoehtoja on käynyt selväksi, ettei mm. Luke pidä tarkoituksenmukaisena omien virkamiestensä käyttämistä neuvottelukunnan sihteerin tehtävään.

Tapio Oy on valtioon nähden sidosyksikköasemassa (kokonaan valtion omistaja osakeyhtiö, joka myy palveluitaan ainoastaan valtiolle). Sidosyksikköaseman perusteella MMM voi hankkia Tapio Oy:ltä palveluita suoraan sidosyksikköhankintoina (laki julkisista hankinnoista 15 §).

MMM on tehnyt vuoteen 2023 kohdistuvan palveluiden hankintapäätöksen Tapio Oy:ltä 1.3.2023 (VN/33200/2022-MMM-2). Päätöksen mukaan MMM mm. tilaa Tapio Oy:ltä työryhmiin, verkostoihin ja KV-toiminnan tukeen liittyviä palveluita yhteensä 120 000 eurolla. Palvelun sisältö tarkentuu MMM:n metsä- ja bioenergiayksikön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

Jos Neuvottelukunta hyväksyy Tapio Oy:n resurssina toimivan MMM, metsänhoitaja Tommi Tenholan Neuvottelukunnan sihteerin tehtävään, sisällyttää MMM hänen sihteeritehtävästään aiheutuvat kustannukset Tapio Oy:n palvelutilaukseen.

Katson, että Tommi Tenholalla on hyvät edellytykset suoriutua Neuvottelukunnan sihteerin tehtävästä yhteistyössä neuvottelukunnan jäsenten ja asiantuntijoiden kanssa.

Esitän, että Tommi Tenhola valittaisiin Neuvottelukunnan sihteeri tehtävään sen jäljellä olevaksi toimikaudeksi 31.10.2025 asti.

Neuvottelukunnan puheenjohtaja,

Matti Heikurainen

Liitteenä Tommi Tenholan CV.

	Tommi Tenhola, ympäristötalouden asiantuntija +358 400 981 652, tommi.tenhola@tapio.fi	
Koulutus	MMM, metsänhoitaja, Helsingin yliopisto	
Ydinosaaminen	• Projektijohtaminen, hankevalmistelu • Metsätalouden ja muun maankäytön yhteensovittaminen • Tuhkan hyötykäytön edistäminen	
Osaamisteemat	• Metsätalous ja kaavoitus • Metsän ja luonnonhoidon laadunarvioinnit, metsäsertifiointi • Hiilestä kiinni hankkeet • Kiertotalous, tuhkan hyötykäyttö • Metsäbiotalouden arvoketjut • Verkkokurssien laadinta ja pedagogiikka	
Referenssejä	• Pidenntetyn kiertoajan mahdollisuudet ja menetelmät metsien hiilensidonnassa PIKMA, MMM, 2022- • Vastuullisella metsälannoituksella ilmastohyötyjä, MMM 2021- • Sorkkaeläinten vaikutus metsien terveyteen ja kasvukykyyn ilmastotavoitteiden kannalta (SORKKA), MMM, 2021- • Sertifioinnin kriteerimuutosten arviointi, PEFC Suomi, 2020, 2021 • Vastuullista liiketoimintaa tuhkasta, EU maaseuturahasto, MMM, 2019- • Metsäbiotalouden arvoketjut, Suomen Metsäsäätiö, 2020-2021 • Metsät ja kaavoitus, MMM, 2014-2020 • Metsän- ja luonnonhoidon laadunarvioinnit, UPM, Tornator, Finsilva, StoraEnso, 2015- • Verkkokurssit: Yläharvennus, Ympäristöopas, Ennallistaminen ja luonnonhoito, Metsähallitus, 2019-2020 • Metsälahjavähennyslaskurin kehittäminen, MMM, 2017 • Metsätalouden uuden kannustejärjestelmän kehittäminen, MMM, 2016 • Yritysmäisen metsänomistuksen edistäminen, MMM, 2014 • Metsäpoliittisen selonteon tuki, MMM, 2012-2013	
Työkokemus	Tapio 1999-	

	Tommi Tenhola, ympäristötalouden asiantuntija +358 400 981 652, tommi.tenhola@tapio.fi
Referenssejä	Työryhmien jäsenyys ja sihteeritehtävät • Metsäneuvoston sihteeristö, 2012-2014 • Alueellisten metsäohjelmien valtakunnallinen tukiryhmä, 2009-2012 • Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008-2016 (METSO) –seurantaryhmä, sihteeritehtävät, 2009-2014 • Luonnonvarainneuvosto, sihteeritehtävät, 2007-2011 • Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008-2016 (METSO) valmistelutyöryhmä, sihteeritehtävät, 2007-2008 • Monimuotoisuuden turvaaminen kuntien virkistys- ja ulkoilumetsissä sekä valtion retkeilyalueilla (KuntaMETSO), sihteeritehtävät, 2005-2006 • Ympäristöklusterin hiilikonsortion ohjausryhmä, 2005 • Metsätalouden alueellisten tavoiteohjelmien tukiryhmä, 2005 • Suomen biologista monimuotoisuutta koskevan toimintaohjelman ja Metso-toimintaohjelman monimuotoisuusvaikutusten arvioinnin –asiantuntijaryhmä, 2003-2005
Kielitaito	Suomi

Jari Lindblad
Tapio Wall
Ahti Weijo
Joel Kostensalo

13.3.2023

Puutavaranmittauksen neuvottelukunta

Puutavaranmittauksen viranomaistehtävät vuonna 2022

1 Toiminnan säädöspäerusta ja yleiskuvaus

1.1 Säädökset

Luonnonvarakeskuksesta säädetään laissa Luonnonvarakeskuksesta (561/2014). Luonnonvarakeskuksen lakisäateiset tehtävät puutavaranmittauksessa (jatk. puutavaranmittauksen viranomaistehtävät) perustuvat puutavaran mittauksesta annettuun lakiin (414/2013, muutokset 566/2014 ja 725/2016) (jatk. mittauslaki). Lisäksi Luonnonvarakeskuksen toiminnasta puutavaran mittauksessa säädetään mittauslain perusteella annetuissa maa- ja metsätalousministeriön asetuksissa. Keskeinen toimintaan vaikuttava yleissäädös on hallintolaki (434/2003).

1.2 Säädöspäerusteiset tehtävät

Puutavaranmittauksen viranomaistehtävät muodostuvat seuraavista kokonaisuuksista:

1. Puutavaran tehdasmittauksen valvonta (mittauslaki, 6 § ja 5 luku)
2. Mittauserimielisyyksien ratkaiseminen virallisella mittauksella (mittauslaki, 6 § ja 6 luku)
3. Määräysten antaminen puutavaran mittaukseen liittyvistä yleisistä muuntoluvuista (mittauslaki, 14 §)

Lisäksi Luonnonvarakeskuksen tehtävänä on huolehtia mittauslain mukaisista tutkimus- ja kehittämistehtävistä, sekä antaa maa- ja metsätalousministeriön pyynnöstä puutavaranmittausta koskevia lausuntoja (mittauslaki, 6 §). Virallisten mittaaajien tehtäviin kuuluu puutavaran mittaukseen liittyvä neuvonta (mittauslaki 6 §). Luonnonvarakeskuksella on jäsen puutavaranmittauksen neuvottelukunnassa (mittauslaki, 7 §; Vna 457/2013, muut. 924/2014).

1.3 Toiminnan järjestäminen ja vastuut

Puutavaranmittauksen viranomaistehtävien järjestämistä raamittavat mittauslaissa säädetyt tehtävät, toimivalta ja velvollisuudet, sekä Luonnonvarakeskuksen voimassa oleva työjärjestys ja organisoituminen.

Luonnonvarakeskuksen organisaatio on matriisiorganisaatio. Puutavaranmittauksen viranomaistehtävät kuuluvat Viranomais- ja asiantuntijatehtävät -prosessiin (VOAS). VOAS-kokonaisuuden toteuttamiseen liittyvistä asioista sovitaan maa- ja metsätalousministeriön ja Luonnonvarakeskuksen tulosohjausneuvotteluissa.

Puutavaranmittauksen viranomaistehtävät toteutetaan samannimisessä projektissa.

Jari Lindblad
 Tapio Wall
 Ahti Weijo
 Joel Kostensalo

13.3.2023

2 Toiminta vuonna 2022

2.1 Henkilöstöasiat

Virallisen mittaajan tehtäviä hoitivat MMM Tapio Wall ja MMM Ahti Weijo. Virallisten mittaajien toiminta-alueita muutettiin ao. projektin sisäisellä päätöksellä seuraavasti:

Tapio Wall: Uusimaa, Varsinais-Suomi, Kymenlaakso, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi

Ahti Weijo: Satakunta, Kanta-Häme, Pirkanmaa, Päijät-Häme, Etelä-Savo, Etelä-Karjala, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa sekä Ahvenanmaa

Kokonaisuutena viralliset mittaajat käyttivät noin 2/3 työajastaan virallisen mittaajan tehtävien hoitamiseen.

2.2 Toiminnan kehittäminen

Tehdasmittauksen valvonnan kehittämiseen vaikuttivat yhtäältä MMM:n ja Luken tulossopimus ja toisaalta pitkällä ajalla tunnistetut käytännön kehittämistarpeet.

Vuoden 2021 lopussa suunniteltiin ja haettiin rahoitusta Luken sisäiselle kehittämisprojektille *Puutavaranmittauksen viranomaistehtävien hoidon kehittäminen*. Projektin tehtäviin suunniteltiin kolme tehtäväkokonaisuutta (2022):

1. PWO-toimintamallin valvonnan kehittäminen
 - Laaditaan PWO:n (Pulp Wood Online) valvonnan toimintamallin kuvaus, ml. tarkastelu suhteessa mittauslakiin, PWO:n pääkäyttöön liittyvä valvonta ja PWO:ssa mukana olevien tehdasmittauspaikkojen toimintaan liittyvä valvonta.
2. Omavalvonnan analyysimenetelmien kehittäminen
 - Määritetään tilastomatemaattiset menetelmät ja laaditaan laskentaohjelmat puutavaran mittaustarkkuuden analysointiin.
3. Prosessorin käyttöönotto puutavaranmittauksen viranomaistehtävissä
 - Pilotoidaan Prosessorin käyttö tehdasmittauksen valvonnassa.

Tehtävien toteutuminen:

1. PWO-toimintamallin valvonnan kehittäminen
 - Laadittu laaja sisäinen muistio PWO-toimintamallista suhteessa mittauslakiin
 - Laadittu ja esitetty PWO:n kehittämisryhmälle arvio viranomaisvalvonnan toteuttamisesta.
 - Osallistuttu PWO-palvelun käyttöliittymien vaatimusmäärittelyyn virallisen mittaajan tehtävän kannalta. Perekdytty käyttöliittymiin ja annettu palautetta.
2. Omavalvonnan analyysimenetelmien kehittäminen
 - Laadittu R-ohjelma, joka mahdollistaa
 - virallisten mittaajien valvontamittausten tarkastusmittausaineistojen automaattisen yhdistämisen ja mittaustarkkuutta kuvaajien tunnuslukujen laskennan

Jari Lindblad
Tapio Wall
Ahti Weijo
Joel Kostensalo

13.3.2023

- Tehdasmittaajien (sahat) omavalvonta-aineistojen automaattinen yhdistäminen
- 3. Prosessorin käyttöönotto puutavaranmittauksen viranomaistehtävissä
 - Luke Prosessori Puutavaranmittaus -palvelussa tehdasmittaajat voivat suomi.fi -verkkopalvelun kautta rekisteröityä ja tunnistautua palveluun, täyttää ja lähettää tehdasmittausilmoitukset sekä tarkastella omia valvontamittauksia koskevia asiakirjoja. Vastaavasti virallinen mittaaja voi samassa palvelussa muun muassa laatia ja toimittaa valvontamittauksen ja asiakirjavalvonnan pöytäkirjat, pitää yllä tehdasmittaajien ja tehdasmittauspaikkojen yhteystietoja ja valvontaan liittyviä tietoja sekä hoitaa asiakirjojen kirjaamisen.
 - Palvelu pilotoitiin ja otettiin käyttöön vuonna 2022.

2.3 Virallinen mittaus

Vuonna 2022 Luonnonvarakeskukseen toimitettiin kolme (3) virallisen mittauksen pyyntöä, joissa kaikissa täyttyivät puutavaran mittauslain mukaiset virallisen mittauksen toimittamisen edellytykset.

Toimitetuissa virallisissa mittauksissa kahdessa hakija oli epäillyt hakkuusopimuksen vastaisesti tukkipuun mitat ja ladun täyttävää puutavaraa päätyneen alempiarvoiseen kuitupuuhun. Yhdessä tapauksessa myyjä oli perustanut hakemuksen huomattavasti pienempään hakkuussa toteutuneeseen kuusitukin määrään mitä hakkuusopimuksessa oli arvioitu.

Päätöksistä ei valitettu mittauslautakuntaan.

2.4 Tehdasmittauksen valvonta

2.4.1 Tehdasmittaajat ja tehdasmittausilmoitukset

Tehdasmittauksen valvonta perustuu tehdasmittaajan Luonnonvarakeskukseen toimittamaan tehdasmittausilmoitukseen mittaus toiminnan alkaessa tai mittaus toiminnan muuttuessa erikseen säädetyllä tavalla. Tehdasmittausilmoituksesta säädetään mittauslaissa.

Vuonna 2022 Luonnonvarakeskukseen toimitettiin 19 tehdasmittausilmoitusta, joissa pääasiassa ilmoituksen asiana olivat mittausmenetelmien päivitykset, muutokset mittaavan yhtiön nimessä ja yhteyshenkilöissä.

Tehdasmittausilmoitusten perusteella Suomessa oli *128 tehdasmittauspaikkaa* vuoden 2022 lopussa. Tehdasmittauspaikkojen määrä kasvoi vuoden 2021 loppuun verrattuna kolmella, joista yksi on kokonaan uusi saha (Metsä Fibre, Rauman saha) ja kaksi muuta ovat aikaisemmin toimineita sahoja, mutta ovat nyt tulleet tehdasmittauksen valvonnan piiriin. Tämän lisäksi on huomattava, että tehdasmittausilmoitusten perusteella tehdasmittaus aloitettiin viidellä (5) uudella tehdasmittauspaikalla (rautatietermiinaaleja) vuoden 2023 alussa ja kolmella aikaisemmin jo käytössä olleella rautatietermiinaalilla.

Tehdasmittauspaikoista kuudessa (6) ei tehty mittauslaissa tarkoitettua tehdasmittausta vuonna 2022. Tehdasmittausilmoitusten perusteella valvonnan alainen mittausmäärä oli 78,7 milj. m³ (sisältäen sahakkeen ja -purun).

Jari Lindblad
 Tapio Wall
 Ahti Weijo
 Joel Kostensalo

13.3.2023

2.4.2 Valvontamittaukset

Valvontamittauksissa on tavoitteena 1½-vuoden kierto (noin 80–85 valvontamittausta/vuosi). Tehdasmittauksen valvontamittauksia tehtiin 80 kappaletta ja asiakirjavalvontoja 19 kappaletta vuonna 2022.

Taulukko. Tehdasmittauspaikat maakunnittain vuoden 2022 lopussa.

Maakunta	Tehdasmittauspaikat
Uusimaa	3
Varsinais-Suomi	2
Satakunta	7
Kanta-Häme	3
Pirkanmaa	6
Päijät-Häme	4
Kymenlaakso	12
Etelä-Karjala	10
Etelä-Savo	10
Pohjois-Savo	8
Pohjois-Karjala	9
Keski-Suomi	10
Etelä-Pohjanmaa	7
Pohjanmaa	4
Keski-Pohjanmaa	4
Pohjois-Pohjanmaa	14
Kainuu	3
Lappi	10
Ahvenanmaa	2
Yhteensä	128

Jari Lindblad
 Tapio Wall
 Ahti Weijo
 Joel Kostensalo

13.3.2023

2.4.3 Keskeiset tehdasmittauksen valvonnassa tehdyt havainnot

Sahojen puutavaran vastaanottomittauksessa 3D:n ja röntgenin yhteiskäyttö on lisääntymään päin. Automaattinen tukkien mutkan ja lenkouden tunnistus on jo käytössä monilla sahoilla ja koekäytössä on jo automaattinen kuorilisäys ja jäävähennys. Vastaanottoläpimitan määrittelyssä voi olla jo vaihtoehtona röntgenillä mitattu kuoreton latvaläpimita. Tarkastusmittauserien mittauksista röntgenillä, täydennettynä manuaalisella mittasaksimittauksella, tehdään jo useilla sahoilla.

Kuiduttavassa teollisuudessa paino-otanta jatkaa edelleen vastaanottomittauksen valtamenetelmänä. Paino-otannassa tehtailla on pyritty karsimaan toimittajakohtaisten kollektiivien määrää, jolloin vain erityisestä syystä toimittajalla voi olla oma painokollektiivi. Tällä on pyritty vähentämään tehtaalla tehtävien otantojen määrää. Tämä onkin oikea suuntaus, jos toimittajan toimittama puutavara edustaa tehtaalle tulevaa keskimääräistä puutavaran tuoretiheyttä. On kuitenkin havaittavissa, että joillakin puuntoimittajilla tuoretiheys voi poiketa systemaattisesti ja vuodenaikasta riippumatta tehtaan ns. liukuvasta tuoretiheydestä suuntaan tai toiseen.

Paino-otannassa ongelmia ovat aiheuttaneet kuivuneet tai muuten tuoretiheydeltään tehtaan puutavaralajikohtaisesta liukuvasta keskiarvosta poikkeavat puutavaraerät. Näiden erien kohdalla puuntoimittajan pitäisi pystyä osoittamaan poikkeavalle puutavaraerälle muu käyttökohde tai se pitäisi pystyä mittaamaan tehtaalla tai tienvarressa vaihtoehtoisella menetelmällä.

Hakkeen mittauksessa toiminta on vakiintunutta ja investointien myötä näytteiden mittaukset ovat hiljalleen siirtymässä automaattisesti tapahtuvaksi. Sen sijaan varsinainen näytteenotto tapahtuu vielä monessa paikassa manuaalisesti.

2.4.4 Sahojen tarkastuserien mittaukseen perustuvat havainnot

Sahoilla tehtävään valvontamittaukseen sisältyy virallisen mittaajan tekemä tarkastuserän mittaus. Mittaus toteutetaan valvontamittauksen ajankohtana saatavilla olevilla tarkastusmittaustukeilla, toisin sanoen valvontamittauksista varten ei toteuteta erillistä otantaa.

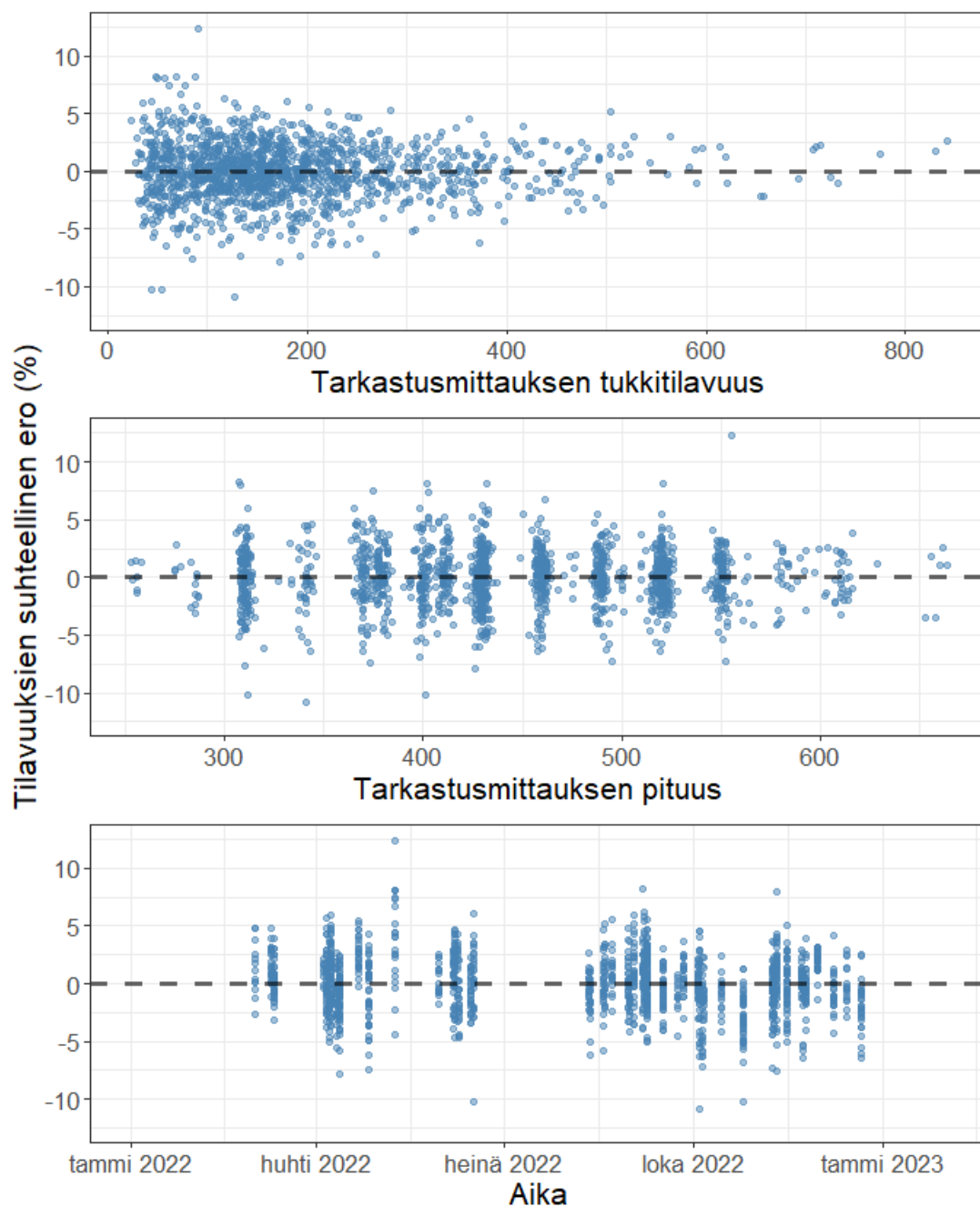
Virallisen mittaajan tarkastusmittauksen tulosta verrataan sahan perusmittauksen sekä sahan omavalvonnan mittaustuloksiin. Tulokset, päätelmät ja mahdolliset toimenpiteet esitetään valvontamittauspöytäkirjassa.

Vuonna 2022 viralliset mittaajat mittasivat valvontamittausten yhteydessä 66 tarkastusmittauseriä, jotka sisälsivät yhteensä 1397 tukkia. Seuraavassa on tarkasteltu virallisen mittaajan tarkastusmittauksen ja sahan perusmittauksen välistä suhteellista tilavuuseroa ($\text{perusmittaus-tarkastusmittaus} / \text{tarkastusmittaus}$) eri tekijöiden suhteen.

Virallisten mittaajien välillä ei ollut eroa suhteellisessa tilavuuserossa (Wilcoxonin testi). *Kaikilla tukeilla virallisen mittaajan ja sahan perusmittauksen välinen suhteellisen tilavuuseron keskiarvo oli -0,014 % (95 %:n luottamusväli -0,132–0,129%).* Kokonaisuutena mittauksessa ei ollut systemaattista poikkeamaa. Kuvassa 1 suhteellinen tilavuusero on esitetty tukkien tilavuuden, pituuden ja mittausajankohdan suhteen. Tilavuuserossa ei havaittu trendiä tukin tilavuuden tai pituuden suhteen. Mittausajankohdan suhteen oli havaittavissa pieni laskeva trendi.

Jari Lindblad
Tapio Wall
Ahti Weijo
Joel Kostensalo

13.3.2023

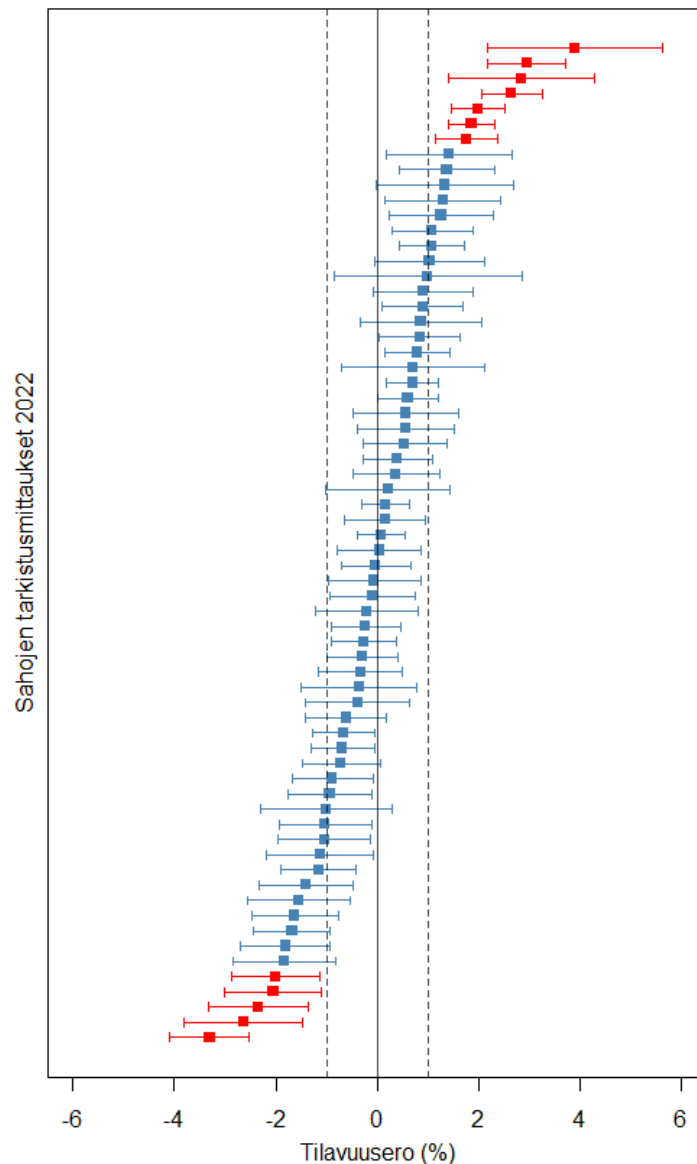

Kuva 1. Suhteellinen tilavuusero tarkastusmittauksen tukkitilavuuden ja pituuden sekä mittausajankohdan suhteen.

Jari Lindblad
Tapio Wall
Ahti Weijo
Joel Kostensalo

13.3.2023

Yksittäisillä sahoilla oli havaittavissa systemaattisia poikkeamia (kuva 2). Viidellä sahalla tilavuusero oli selvästi alle -1 % ja seitsemällä sahalla selvästi yli +1 % (kuvat 2: 95 %-C.I. kokonaan alle -1 % tai yli +1 %). On huomattava, että sahakohtaisesti kysymyksessä ei ole edustava otos, vaan pikemminkin näyte sahan mittaustoiminnasta tietyssä ajankohtana. Kuvan 2 perusteella voidaan kokonaisuutena arvioida, että suurimmassa osassa sahoja mittaustarkkuus on hyväksyttävällä tasolla, mutta systemaattisia poikkeamia on molempiin suuntiin.

Kuva 2. Yksittäisten sahojen tarkistusmittausten tilavuuseron keskiarvot ja niiden 95 %-luottamusväli-
eron suuruuden mukaan järjestettynä.

Jari Lindblad
Tapio Wall
Ahti Weijo
Joel Kostensalo

13.3.2023

2.5 Puutavaran mittauslautakunta

Asia 1:

- Virallinen mittaaja siirsi tehdasmittauksen valvontamittausta koskevan asian puutavaran mittauslautakunnan käsiteltäväksi vuonna 2019.
- Mittauslautakunta antoi päätöksen 10.1.2020.
- Virallinen mittaaja valitti puutavaran mittauslautakunnan päätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 10.2.2020.
- Päätöksessään Itä-Suomen HO (9.3.2020) siirsi asian Vaasan ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeuksien käsiteltäväksi niiltä osin kuin katsoi asian kuuluvan näiden hallinto-oikeuksien tuomiopiireihin. Samassa päätöksessään Itä-Suomen HO katsoi, että virallisella mittajalla ei ole valitusoikeutta puutavaran mittauslautakunnan päätökseen, ja jätti asian tutkimatta. Perusteluina olivat:
 - o virallinen mittaaja ei ole asianosainen eikä siten asianosaisuuteen perustuvaa valitusoikeutta
 - o virallisella mittajalla ei ole erityissäännökseen perustuvaa valitusoikeutta
 - o asiassa ei ole ilmennyt yleisen edun kannalta merkityksellisiä syitä, joiden vuoksi virallisella mittajalla olisi valitusoikeus
- Pohjois-Suomen HO:lta (14.5.2020) ja Vaasan HO:lta (10.6.2020) saatiin vastaavat päätökset koskien virallisen mittajan valitusoikeutta.
- Virallinen mittaaja/Luonnonvarakeskus valitti kustakin HO:n päätöksestä erikseen korkeimpaan hallinto-oikeuteen (KHO). Valituksissa korkeinta hallinto-oikeutta pyydettiin kumoamaan hallinto-oikeuksien päätökset virallisen mittajan valitusoikeuden osalta, sekä palauttamaan asian hallinto-oikeuksien käsiteltäväksi tai ottamaan asian itse ratkaistavakseen.
- KHO (14.7.2021) (vuosikertaratkaisu) myönsi valitusoikeuden, kumosi HO:n päätökset ja palautti asian HO:n käsiteltäväksi. KHO:n päätöksen mukaisesti virallisella mittajalla on valitusoikeus mittauslautakunnan päätöksiin.
- Vaasan HO (15.9.2021) ja Pohjois-Suomen HO (26.10.2021) päättivät siirtää valituksen Itä-Suomen HO:n käsiteltäväksi.
- *Vuonna 2022 Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt vastineita viralliselta mittajalta, tehdasmittajalta ja puutavaran mittauslautakunnalta.*
- *Itä-Suomen hallinto-oikeus antoi päätöksen 30.6.2022, jossa virallisen mittajan vaatimus hylätään*
 - o *Virallinen mittaaja/Luonnonvarakeskus ei hae valituslupaa KHO:lta*
 - o *Mittauslautakunnan päätös 10.1.2020 jää voimaan*

Asia 2:

Virallisen mittajan antamaan virallisen mittauksen päätökseen 28.9.2020 haettiin muutosta valittamalla puutavaran mittauslautakuntaan. Muutosta hakenut mittausosapuoli oli tässä tapauksessa puutavaran myyjä. Puutavaran mittauslautakunta piti virallisen mittajan päätöksen voimassa. Puutavaran myyjä oli tyytymätön mittauslautakunnan päätökseen ja on hakenut siihen muutosta hallinto-oikeudesta.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksessä 29.12.2022 hakijan valitus hylättiin.

Jari Lindblad
Tapio Wall
Ahti Weijo
Joel Kostensalo

13.3.2023

Asia 3:

Metsänhoitoyhdistys valitti 8.7.2021 puutavaran mittauslautakuntaan kolmesta samankaltaisesta virallisen mittajaan päätöksestä (päätökset 28.6.2021), jossa virallinen mittaja ei katsonut asian olevan ratkaistavissa puutavaran mittauslain mukaisella virallisella mittauksella. Hakemukset koskivat hakkuusopimuksen mukaisten tukkipuutavaralajien pituuksien täysimääräistä käyttöä. Virallisen mittajaan näkemyksen mukaan hakemuksissa ei haettu virallista mittauksia puutavaran määrällisistä tai laadullisista syistä. Virallinen mittaja katsoi asian olevan sopimusoikeudellinen.

Mittauslautakunta hylkäsi päätöksellään 6.6.2022 valittajan ensisijaisen vaatimuksen virallisen mittajaan päätöksen kumoamisesta ja jätti tutkimatta toissijaisen vaatimuksen virallisen mittajaan päätöksen perustelujen kumoamisesta.

Asia 4:

Virallisen mittajaan antamaan virallisen mittauksen päätökseen 30.11.2021 koskien puutavaran tehdasmittauksia on puutavaran toimittaja hakenut muutosta valittamalla puutavaran mittauslautakuntaan. Kyseessä oli puutavaraa toimittavan yrityksen ja tehdasmittajaan välinen mittauserimielisyys.

Mittauslautakunnan päätös 20.4.2022 hylkäsi valittajan hakemuksen virallisen mittajaan päätöksen oikaisemiseksi.

2.6 Yleisiä muuntolukuja koskevat määräykset

Luonnonvarakeskuksen 10.12.2021 annettu määräys (1/2021) tuli voimaan vuoden 2022 alussa. Määräyksellä annetut kuitupuun tuoretiheyden sääperusteiset ennustemallit olivat perustana PWO-palvelun toteutusprojektilla. Kyseisiä ennustemalleja ei käytetty perusmittauksessa vielä vuonna 2022.

2.7 Neuvonta ja tiedottaminen

Medialle, mittajille, puunmyyjille ja laitevalmistajille on annettu neuvontaa puutavaranmittaukseen liittyvien hallintoasioiden hoitamisessa ja puutavaramittauksia koskevissa asioissa vastaamalla kysymyksiin ja tiedusteluihin. Erillisissä tilaisuuksissa on tarjottu koulutusta ja neuvontaa tai pidetty esityksiä seuraavasti:

- Tuoretiheysmallit, mallien kalibrointi ja otannan ohjaus, Kuitupuun painomittauksen kehittäminen ja PWO-laskentapalvelu -webinaari, 23.3.2022
- Energiapuun mittaus, Neova ja John Deere -webinaari, 30.3.2022
- Energiateollisuus ry, webinaari energiapuun mittauksesta 21.9.2022
- Laania Oy, Energiapuun mittaus -webinaari
- Stora Enso Oyj, terminaaliesimiespäivä, puutavaran tehdasmittaus
- PWO-palvelun toiminnan seuranta ja valvonta, Pulpwood Online (PWO) - laskentapalvelun käyttöönotto ja rajapinna -webinaari, 31.10.2022

Jari Lindblad
Tapio Wall
Ahti Weijo
Joel Kostensalo

13.3.2023

Muut:

- Luken uutinen 19.2.2022: Kuitupuun painomittauksessa on mahdollista käyttää nyt myös uusia sääperusteisia ennustemalleja.

2.8 Puutavaranmittauksen neuvottelukunta

Luonnonvarakeskuksesta puutavaranmittauksen neuvottelukuntaan ovat nimitetty jäsen ja varajäsen. Luonnonvarakeskuksesta neuvottelukunnan toimintaan on osallistunut kutsuttu pysyvä asiantuntija. Tämän lisäksi viralliset mittaajat on osallistuneet neuvottelukunnan kokouksiin kutsuttuina asiantuntijoina. Luonnonvarakeskuksen asiantuntijat ovat valmistelleet, osallistuneet valmisteluun tai toimineet esittelijöinä merkittävässä osassa neuvottelukunnan käsittelemistä asioista.

2.9 Talous ja työajat

Puutavaranmittauksen viranomaistehtävät -projektille myönnetty rahoitus oli 200 000 euroa vuonna 2022. Projektin toteutuneet kustannukset olivat 191 000 euroa.

Projektin toteutunut työaika oli 14,0 htkk.

Liitteet

-

Jakelu

Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet

Tiedoksi

Katja Holmala, Luonnonvarakeskus

Kari Korhonen, Luonnonvarakeskus

Viralliset mittaukset vuonna 2022

Puutavaranmittauksen
neuvottelukunnan kokous 20.3.2023

Tapio Wall
Ahti Weijo

Viralliset mittaukset vuonna 2022

Tapaus 1

- Hakemus toimitettu 12.1.-22, "maastokatselmus" 25.1.-22, mittaustoimitus 28.1.-22
- MHY:n valtakirjakauppa, siemenpuu- ja poimintahakkuu, motomitta, kertymä 392 m³
- Riidan aihe: mäntytukin mitat ja laadun täyttävää päätynyt kuitupuuhun (...jako arvoltaan erilaisiin ositteisiin...)
- Asiakirjatarkastelussa motolista ja kartat, koneyrittäjän kommentit
- "Maastotarkastelu":
 - Kuitupuu ajokiellossa -> kuitupuun laatu vielä selvitetävissä
 - Kuitupuusta (noin 80 m³) levitetty kaksi nippua terminaaliin, mäntytukin mitat täyttävät laadutettu kuitupuuksi tai tukkipuuksi
 - Näiden tilavuudet ja osuudet laskettu -> jakosuhte mäntytukin mitat täyttävälle kuitupuulle, mikä olisi mäntytukin mitta- ja laatuvaatimukset täyttävää
 - Mittauksessa voitiin todeta kuitupuussa olevan runsaasti teknisiä vikoja, koneyrittäjä oli näistä ilmoittanut jo hakkuun yhteydessä
 - Mittauksen perusteella kuitukasassa 1,7 % mäntytukin **mitta- ja laatu**vaatimukset täyttävää
- Mittaustodistuksen mukainen mäntytukin määrä oli oikea
- Päätöksestä ei valitettu

Viralliset mittaukset vuonna 2022

Tapaus 2

- Hakemus toimitettu 22.4.-22 (ostaja hakijana), maastokatselmus 26.4.-22, mittaustoimitus 9.5.-22
- Yksityinen myyjä, ostaja integraatti, avohakkuu, motomitta, kuusen kertymä 975 m³ (välimittaustod.)
- Riidan aihe: kuusitukiksi kelpaavaa puutavaraa mitattu kuitupuuksi
- Asiakirjatarkastelu:
 - Hakkuukonelistat -> ku-tukkiprosentti alle keskimääräisen vs. runkojen järeys
 - Runkokohtainen stm-tieto käytettävissä
 - Hakkuussa katkontamatriisissa käytössä vain yksi tukkipituus yli 36 cm latvaläpimitan tukeilla
- Runkojen tekninen laatu oli heikko (mutkat, laho, latvanvaihdot)
- Ostaja myöntänyt virheensä
- Mittaustodistuksessa kuusitukin määrää oikaistiin
- Päätöksestä ei valitettu

Viralliset mittaukset vuonna 2022

Tapaus 3

- Hakemus toimitettu 6.7.-22, maastokatselmus 8.8.-22, mittaustoimitus 30.8.-22
- Yksityinen myyjä, ostaja yksityinen saha, avohakkuu (kuusi), motomitta, kertymä 376 m³
- Riidan aihe: kuusitukin määrä jäi huomattavasti puukauppasopimuksen mukaisesta arviosta (-48 %)
- Asiakirjatarkastelussa motolistat, sahan vastaanottotodistukset, kuljetustositteet, ilmakuvat, kartat, koneyrittäjän ja ostajan kommentit
- Asiakirjatarkastelu:
 - Hakkuukonelistat -> ku-tukkiprosentti 85 % tukkirungoista, omavalvonta kunnossa
 - Hakkuukoneen paikkaan ja aikaan sidottu hakkuutieto -> ei mahdollista saada
 - Koneessa vanhan StanForD-tiedonsiirtostandardi, stm-tietoon ei kirjaudu koordinaatit
 - Metsäjärjestelmän toimittaja ei säilytä koneen GPS-dataa, vaikka piirtää korjuu-uran
 - Kaupan vastaanottotodistukset sahalta -> ku-tukkeja (sis. pikkutukin) vastaanotettu 3 kpl vähemmän, myös toimitukset ja vastaanotot ennen ja jälkeen riidanalaisen kaupan tutkittu
 - Ilmakuvien perusteella hakkuualue oli harvennettu muutama vuosi aikaisemmin, ilmakuvasta mitattu todellinen pinta-ala (-30 %) ei vastannut ilmoitettua, hakkuusopimukseen kirjattu tilavuus peräisin Metsään.fi -palvelusta ja kauppa tehty Kuutio:n kautta
- Maastotarkastelu:
 - edellisen harvennushakkuun kannot ja aikaisempi sähkölinjojen laajennukset todettavissa, säästöpuuryhmä kohteella
- Selvityksessä ei ilmennyt perusteita mittaustodistuksen oikaisemiselle
- Päätöksestä ei valitettu

Kiitos!

Löydä meidät verkosta

➤ luke.fi

Tilaa uutiskirjeemme ja pysy jyvällä!
luke.fi/uutiskirje

Luonnonvarakeskus (Luke)
Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki

Mittauslautakunnan tilannekatsaus

Mikko Korhonen, Rahoitus- ja tarkastuspäällikkö
Janne Uitamo, Metsälainsäädännön johtava asiantuntija

Tehdasmittauksen valvontaa koskeva asia (siirretty mittauslautakunnan käsiteltäväksi 13.2.2019)

- Tukkimittarin parametri oli virallisen mittajaan ilmoituksen mukaan ollut arvossa 500 (50 cm) tehdasmittajan kaikilla sahoilla.
- Kyseisellä mittajaan säädettävissä olevalla parametrilla määritetään pituusalue, joka jokaisen tukin tyviosasta mitataan sylinterin muotoisena kappaleena tyven todelliseen muotoon perustuvan tilavuuden sijaan. Sylinterin tilavuus lasketaan parametrin mukaisen etäisyyden päästä olevan halkaisijan perusteella.
- Sylinterin käyttäminen leikkaa jokaisesta tukista osan todellisesta tilavuudesta pois riippuen parametrin arvosta (pituudesta) ja tukin tyviosan kartiokuudesta. Tämä oli valvontamittauksen kohteena olleissa tapauksissa johtanut virallisen mittajaan mukaan siihen, että mittauksessa oli ollut puutavaran mittauslain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu merkittävä systemaattinen virhe, joka oli pysynyt mittauksista toistettaessa samansuuntaisena.
- Vaikka kokonaisuutena ja keskimäärin tilavuuden mittaustarkkuus oli pysynyt mittausmenetelmälle asetetuissa rajoissa niin, että puutavaran mittauslain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu suurin sallittu poikkeama ei ollut ylittynyt (tukkimittarit $\pm 2\%$), ei merkittävää systemaattista virhettä saanut virallisen mittajaan mukaan tilavuuden mittauksessa silti esiintyä.

Tehdasmittauksen valvontaa koskeva asia (siirretty mittauslautakunnan käsiteltäväksi 13.2.2019)

- Koska tehdasmittaaja ja virallinen mittaaja olivat olleet erimielisiä, virallinen mittaaja oli siirtänyt asian mittauslautakunnan käsiteltäväksi (puutavaran mittauslaki 39 §)
- Mittauslautakunta arvioi, että tehdasmittauksessa ei voitu todeta olevan puutavaran mittauslain 36 §:ssä tarkoitettua mittauksen tarkkuuteen oleellisesti vaikuttavaa epäkohtaa, kun tarkastelu kohdistui tukkimittarin tyvisylinterin pituutta määrittävää parametria koskevaan asiaan
 - omavalvonnan järjestämisessä ei oltu todettu virheitä tai puutteita
 - tarkastuseriä mitattaessa oli saatu likimain yhtä paljon perusmittauksen mittaustuloksia suurempia ja pienempiä arvoja
 - mittauksiin mahdollisesti sisältyvä systemaattinen virhe ei käynyt ilmi valvontamittausten tuloksista
 - > *Olisiko ollut perusteita jättää nämä seikat huomiotta ja arvioida merkittävän systemaattisen virheen olemassaoloa ainoastaan muun selvityksen (tutkimustiedon) perusteella?*
 - tarkastuserien mittaukseen sisältyy väistämättä jonkintasoista systemaattista virhettä, mistä huolimatta mittaustuloksia käytetään säännöksissä tarkoitettuna vertailuarvoina
 - > *Milloin systemaattinen virhe on puutavaran mittauslaissa tarkoitettulla tavalla merkittävä?*

Tehdasmittauksen valvontaa koskeva asia (siirretty mittauslautakunnan käsiteltäväksi 13.2.2019)

- Mittauslautakunta ei antanut tehdasmittaajalle puutavaran mittauslain 40 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräystä tehdasmittausta koskevan virheen korjaamisesta eikä mittaustuloksen oikaisemisesta.
- Virallinen mittaaja valitti HaO:lle mittauslautakunnan päätöksestä. HaO:t jättivät asian tutkimatta valitusoikeuden puuttumisen vuoksi. Virallinen mittaaja valitti KHO:een, joka palautti asian takaisin HaO:n ratkaistavaksi.

Tehdasmittauksen valvontaa koskeva asia (siirretty mittauslautakunnan käsiteltäväksi 13.2.2019)

- Itä-Suomen HaO:n päätös 30.6.2022 (1557/2022):
 - (1) tehdasmittauksessa ei ollut ilmennyt 0,5 m:n tyvisylinterin käyttämisestä johtuvaa puutavaran mittauslain 36 §:n 1 momentin 1 kohdassa (*mittauksen tarkkuus*) eikä 2 kohdassa (*mittauksen tarkkuuteen oleellisesti vaikuttava epäkohta*) tarkoitettua virhettä
 - MMM:n asetuksen liitteen kohdan 1.1.2 mukaan puutavarakappaleen läpimittojen mittausväli on automaattisessa mittauksessa korkeintaan 0,5 m
 - > käytetty tyvisylinterin pituus oli ollut asetuksen mukainen
 - MMM:n asetuksessa on omaksuttu ratkaisu, joka mahdollistaa enintään 0,5 m:n mittausvälin käyttämisen, minkä vuoksi mittauksilokseen sisältyy lähtökohtaisesti systemaattinen virhe. Valvontamittauksissa ei ollut havaittu 0,5 m:n tyvisylinterin käyttämisestä johtuvaa mittauksiloksen poikkeamaa, joka ylittäisi puutavaran mittauslain 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun suurimman sallitun poikkeaman
 - hallinto-oikeus otti asiaa ratkaistessaan puutavaran mittauksen neuvottelukunnan suosituksen tyvisylinterin pituudesta selvityksenä huomioon
 - (2) puutavaran mittauslautakunta oli voinut jättää antamatta puutavaran mittauslain 40 §:n 3 momentissa tarkoitetun määräyksen tehdasmittauksia koskevan virheen korjaamisesta ja mittauksiloksen oikaisemisesta.

Tehdasmittauksen valvontaa koskeva asia (siirretty mittauslautakunnan käsiteltäväksi 13.2.2019)

Muita asiaa käsiteltäessä esille tulleita seikkoja

- Oikeuspaikka
 - puutavaran mittauslain 51 §:n mukaan mittauslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä *mittaus* on tehty
 - asiassa oli tehty 3 erillistä valvontamittausta saman tehdasmittaajan eri tuotantolaitoksilla, minkä vuoksi muutoksenhaku ohjautui 3:een eri hallinto-oikeuteen niiden toimialueiden mukaisesti
 - koska kysymys oli samasta asiakokonaisuudesta, tuomioistuimista kaksi päätti niiden toimivaltaan kuuluvan asian siirtämisestä käsiteltäväksi Itä-Suomen hallinto-oikeudessa
- Virallisen mittaajan valitusoikeus
 - puutavaran mittauslaissa ei säädetä virallisen mittaajan valitusoikeudesta
 - KHO katsoi, että virallinen mittaja voi valittaa mittauslautakunnan päätöksestä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n perustella (... *jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi*)

Tehdasmittauksen valvontaa koskeva asia (siirretty mittauslautakunnan käsiteltäväksi 13.2.2019)

Muita asiaa käsiteltäessä esille tulleita seikkoja

- Mittauslautakunta antaa päätöksessään ratkaisun esitettyihin vaatimuksiin
 - muutoksenhakuun ja siirretyn asian käsittelyyn mittauslautakunnassa sovelletaan oikeudenkäynnistä hallinto-asioissa annettua lakia, ellei puutavaran mittauslaissa toisin säädetä (puutavaran mittauslaki 46 ja 48 §)
 - ns. muu hallintolainkäyttöasia pannaan vireille kirjelmällä, jossa on ilmoitettava mm. vaatimus ja sen perustelut. Päätöksessä on annettava ratkaisu esitettyihin vaatimuksiin (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 19 ja 79 §)
 - mittauslautakunnalle oli siirretty käsiteltäväksi vain tyvisylinterin pituutta koskeva asia, johon mittauslautakunta antoi ratkaisun

Hakkuukoneen mittaustulos (myyjän valitus 9.10.2020)

- Myyjän viralliselle mittaajalle 4.9.2020 esittämän hakemuksen perusteella riidanalainen asia koski seuraavia seikkoja mittaustoimituksessa ja mittaustuloksessa:
 - (1) myyjällä oli eriävä käsitys vanhan tukkipuun määrästä ja sitä oli hänen mukaansa puuttunut mittaustositteesta;
 - (2) myyjä oli toivonut, että hänen mittaamansa koeala mitataan (korjataan hakkuussa) erikseen, mutta näin ei oltu tehty;
 - (3) ostaja oli myyjän mukaan ollut haluton antamaan tarkempaa selvitystä, vaikka moton mittalaitteesta pitäisi myyjän hakkuukonevalmistajalta saaman tiedon mukaan löytyä kaikki hänen haluamansa tiedot.
- Puumäärän olisi myyjän mielestä pitänyt olla lähellä hänen tekemäänsä arviota.
- Asiakirjatarkastelun perusteella virallinen mittaaja ei löytänyt näyttöä siitä, että mittalaite olisi toiminut virheellisesti tai että leimikon puita olisi kirjautunut toiselle mittaerälle. Hakkuukoneen mittalaitteen toimivuuden työnaikainen seuranta ja ulkopuolinen valvonta oli tehty MMM:n asetuksen mukaisesti. Mittalaitteen tarkkuus oli ollut MMM:n asetuksen mukainen.

Hakkuukoneen mittaustulos (myyjän valitus 9.10.2020)

- Virallinen mittaaja ei tehnyt korjausta luovutusmittauksessa mitattuun puumäärään. Riidanalaiset kohdat (2) ja (3) eivät päätöksen mukaan kuuluneet virallisen mittaajan toimivaltaan.
- Myyjä teki virallisen mittauksen päätöksestä valituksen, jonka mittauslautakunta hylkäsi. Virallisen mittauksen päätös jäi voimaan.
- Asiakirjatarkastelun perusteella ei ollut löydettävissä näyttöä siitä, että hakkuukoneen mittalaite olisi toiminut virheellisesti tai että mittauksen poikkeama olisi ollut sallittua suurempi. Mittauslautakunnalle esitetyn selvityksen perusteella ei myöskään voitu päätellä, että myyjän hakkuukohteelta hakattuja puita olisi kirjautunut jollekin toiselle mittaerälle tai että laadittu mittausasiakirja ei jostakin muusta syystä olisi kattanut koko mittauksen kohdetta.

Hakkuukoneen mittaustulos (myyjän valitus 9.10.2020)

- Hämeenlinnan HaO hylkäsi (29.12.2022, H 2724/2022) myyjän valituksen, joka koski mittaustuloksen päätöstä.
- HaO totesi esitetyissä asiakirjoissa olevan mm. työjaksotiedot leimikon korjuuajankohdalta 22.-24.8.2022 sekä hakkuukoneen toiminnasta samalta ajalta koneen valmistajalta saatu selvitys, mittaustiedot hakatuista puumääristä sekä selvitys hakkuukoneen mittalaitteen käytönaikaisesta seurannasta ja ulkopuolisesta valvonnasta.
- HaO:n mukaan asiakirjatarkastelun perusteella ei ollut löydettävissä näyttöä siitä, että hakkuukoneen mittalaite olisi toiminut virheellisesti tai että mittauksen poikkeama olisi ollut sallittua suurempi. Myyjän väitteet metsäkoneen järjestelmään tehdyistä virheellisistä merkinnöistä ja tulosten vääristelyistä olivat jääneet yksilöimättömiksi, eikä väitteiden tueksi oltu esitetty selvitystä.

Tukin katkontapituuden käyttämättä jättäminen (myyjien valitukset 9.7.2021)

- Päätökset liittyivät kahden eri myyjän tekemiin puukauppoihin, joissa ostaja on sama yhtiö.
- Ostaja ei myyjien mukaan ollut käyttänyt kaikkia hakkuusopimuksissa sovittuja mittoja kuusitukin katkonnassa ja ei tämän vuoksi ollut noudattanut sopimusta. Myyjät vaativat katkomatta jääneen tukkiosuuden siirtämistä kuitupuusta tukiksi.
- Virallisen mittaajan 28.6.2021 antamissa päätöksissä katsottiin, että virallisen mittauksen edellytykset eivät täyttyneet. Päätösten perustelujen mukaan:
 - kysymys ei ollut puutavaran määrän mittaamisesta, joten tuli arvioida, koskiko erimielisyys puutavaran laadun mittaamista vaiko puutavaran katkontaa (apteeraus)
 - puutavaran laadun virheellinen määrittäminen (arvokkaammaksi puutavaralajiksi laadultaan kelpaavat pölkyt halvemmän puutavaralajin seassa) on virallisessa mittauksessa selvitettävä asia
 - katkonnan optimointi ei sen sijaan kuulu virallisen mittauksen piiriin
 - virallisessa mittauksessa laatu on puutavaran mittauslain 30 §:n 3 momentin mukaan määriteltävä tai ositettava kyseisen mittauskerän sopimusehtojen mukaisesti. Tämän tulkitaan koskevan kokonaisten pölkkyjen laadun uudelleen mittaamista mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti sekä katkaisukohtien uudelleen arviointia. Puutavarakappaleiden tulee tällöin olla uudelleen mitattavissa.

Tukin katkontapituuden käyttämättä jättäminen (myyjien valitukset 9.7.2021)

- Metsänhoitoyhdistys edusti asiamiehenä kumpaakin myyjää. Mittauslautakunnalle toimitetussa valituksessa vaadittiin:
 - ensisijaisesti virallisten mittauksen päätösten kumoamista; ja
 - toissijaisesti päätösten perustelujen kumoamista siltä osin kuin ne eivät kuuluneet puutavaran mittauslain soveltamisen ja virallisen mittauksen toimivallan piiriin.
- Vaatimuksia perusteltiin sillä, että:
 - puutavaran mittauslakiin ja virallisen mittauksen toimivaltaan sisällyttämiä perusteluja, jotka kuuluivat sopimusoikeuden ja kauppalain piiriin, ei voitu käyttää virallisen mittauksen päätöksissä
 - sopimusoikeudelliset perustelut eivät perustuneet aiemmista ennakkotapauksista ilmenevään oikeuskäytäntöön ja olivat ilmeisessä ristiriidassa sen kanssa, mitä Turun hovioikeus on tuomiossaan (nro 546, dnro S 18/687) hakkuusopimuksessa sovittujen katkontamittojen noudattamisesta todennut
- Vaikka valittajat vaativat ensisijaisesti päätösten kumoamista, valitukset eivät kohdistuneet päätösten lopputuloksiin (puutavaran mittauksesta annetun lain mukaisen virallisen mittauksen edellytykset eivät täyttyneet), vaan niiden perusteluihin, joita pidettiin virheellisinä.

Tukin katkontapituuden käyttämättä jättäminen (myyjien valitukset 9.7.2021)

- Päätöksissään mittauslautakunta:
 - (1) hylkäsi valittajien ensisijaiset vaatimukset virallisten mittausten päätösten kumoamisesta; ja
 - (2) jätti tutkimatta toissijaiset vaatimukset päätösten perustelujen kumoamisesta.
- Päätösten perusteluissa mittauslautakunta tarkasteli:
 - (1) virallisen mittauksen edellytyksiä
 - kuuluuko tietyn hakkuusopimukseen sisältyvän tukin katkontapituuden käyttäminen ylipäänsä puutavaran mittauslaissa tarkoitetun laadun mittaamisen piiriin?; tai
 - voiko tietyn katkontapituuden käyttämättä jättäminen olla sellainen puutavaran mittauslain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu mittaustulokseen vaikuttava tekijä, johon virallinen mittaus voi lain 22 §:n mukaan kohdistua?
 - MmVM 4/2013 vp.: *Lain piirissä on siten ainoastaan tukin ja kuidun erottaminen toisistaan, mutta ei samanhintaisen tukkilaadun sisäinen jako erilaisiksi pölkyiksi — mikä on sopimusasia, johon laki ei puutu. ...*

Tukin katkontapituuden käyttämättä jättäminen (myyjien valitukset 9.7.2021)

(2) puutavaran mittauslain soveltamista laadun mittaamiseen

- laadun mittaaminen ei puutavaran mittauslain määritelmän mukaan koske pelkästään osittelun perusteena käytettävien laatusuureiden mittaamista, vaan laadun mittaamiseen sisältyy myös laatusuureisiin perustuva jalostamattoman puutavaran osittelu (*Tässä laissa tarkoitetaan ... laadun mittauksella puutavaran osittelua laadun perusteella, ...*)
- virallista mittausta toimitettaessa *laatu on määritettävä tai ositettava kyseisen mittauserän sopimusehtojen mukaisesti* (puutavaran mittauslaki 30 §:n 3 momentti)
- -> päällekkäisyyttä puutavaran mittauslain sääntelyn ja hakkuusopimuksella sovittavien osittelun perusteiden kesken

(3) päätöksen perustelemista

- virallisessa mittauksessa noudatetaan hallintolakia, jonka 45 §:n mukaan päätöksen perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun eli tosiasiaperustelut, sekä mainittava sovelletut säännökset
- perustelujen esittämisessä voi olla huomattavia eroja ja ne voivat tästä huolimatta olla hallintolaissa säädettyjen sisältövaatimusten mukaiset

Tukin katkontapituuden käyttämättä jättäminen (myyjien valitukset 9.7.2021)

(4) valittamista päätöksen perusteluista

- pelkästään päätöksen perusteluista ei voi pääsääntöisesti valittaa. Päätöksen perustelut eivät sinällään saa oikeusvoimaa, vaan oikeusvoimaiseksi tulee vain päätöksen tai tuomion lopputulos eli asiat, jotka niillä on lopullisesti ratkaistu.
- oikeusvoimalla tarkoitetaan sitä, että tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen tekemä ratkaisu rajoittaa toimintamahdollisuuksia myöhemmässä oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa käsittelyssä
- ks. esim. KHO:2010:11. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta oli päätöksensä perusteluissa lausunut tilatukilain 20 §:n 3 momentin soveltamisesta asiaan. Kyseistä päätöstä ei ollut kohdistettu A:han. Päätöksen perustelut eivät olleet saaneet oikeusvoimaa eikä perusteluista voinut valittaa. Perusteluissa lausutuilla kannanotoilla ei ollut kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ratkaisua sitovaa vaikutusta. Näin ollen valituslautakunnan päätöksellä ei ollut vaikutusta A:n asemaan. Päätös ei siten vaikuttanut välittömästi A:n oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun hallintolainkäyttölain 6 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla. Tämän vuoksi A:n valituslupahakemus oli jätettävä tutkimatta.

Tehdasmittauksen mittaustulos (myyjän valitus 9.12.2021)

- Virallinen mittaaja antoi 30.11.2021 päätöksen myyjän toimittaman hakemuksen perusteella. Erimielisyys on koskenut kuorilisän käyttöä ostajalle toimitetun puutavaran vastaanottomittauksessa mittauslaitteella (tukkimittarilla). Hakijan mukaan kuorilisäystä ollut käytetty lainkaan tai sitä on käytetty puutteellisesti ja tämä oli aiheuttanut virheen tukkien tilavuuden mittauksessa sekä tukkien pikkutukeiksi.
- Virallinen mittaus tehtiin puutavaran mittauslain 30 §:n 2 momentin mukaisesti asiakirjatarkasteluna. Samassa yhteydessä tehdyssä valvontamittauksessa selvitettiin puutavaran mittauslain vaatimusten noudattamista asiakirjojen sekä mittausosapuolilta ja mittalaitteen tekniseltä tuelta saatujen tietojen perusteella.
- Ostajan ja myyjän toimitussopimukseen eivät sisältyneet kaikki ne asiat, joista puutavaran mittauslain 21 §:n mukaan on sovittava ennen puutavaran mittauksia. Mittausmenetelmä, mittaaja ja mittauskustannusten maksaja olivat kuitenkin toiminnassa vakiintuneita eikä kumpikaan osapuoli niitä kyseenalaistanut.

Tehdasmittauksen mittaustulos (myyjän valitus 9.12.2021)

- Myyjän esittämän vertailun mukaan tehdasmittauksessa mitattu puumäärä oli pienempi kuin hakkuukonemittauksessa, minkä lisäksi oli tapahtunut siirtymää puutavaralajien välillä kuusitukista kuusen pikkutukkeihin. Virallisen mittauksen päätöksessä todettiin, että tehdasmittauksen ja hakkuukonemittauksen puumääriä voitiin vertailla, mutta ero niiden mittaustuloksissa ei ollut peruste luovutusmittauksena käytetyn tehdasmittauksen tuloksen muuttamiselle.
- Omavalvonta ja mittalaitteen toiminnan käytönaikainen seuranta oli virallisen mittauksen päätöksen mukaan tehty asianmukaisesti. Omavalvonnan tulosten perusteella voitiin todeta, että tehdasmittauksessa ei ollut systemaattista virhettä. Yksittäisten tarkastuserien tulosten perusteella mittavirhe oli pysynyt hyväksyttävällä tasolla, vaikka virhemarginaali kasvoikin loppukevään ja kesän aikana. Tätä voi selittää mm. kuoren irtoaminen rungosta.
- Selvitysten perusteella ei virallisessa mittauksessa löytynyt sellaista näyttöä, jonka perusteella mittaustulosta olisi tullut korjata, vaikka kuorilisäystä ei tukkimittarilla ollutkaan käytetty.

Tehdasmittauksen mittaustulos (myyjän valitus 9.12.2021)

- Myyjä vaati mittauslautakunnalle 9.12.2021 toimitetussa valituksessa:
 - (1) luovutusmittauksen mittaustuloksen korjaamista huomioiden myös lajisiirto tukista pikkutukiksi; ja
 - (2) korvausta lajisiirtymästä.
- Valittajan perustelujen mukaan ostaja myönsi valvontamittauksen yhteydessä, että kuorilisäystä ei oltu käytetty puutavaran vastaanottomittauksessa. Ostajan selvitystä kuorikorjauksen käyttämättä jättämisen perusteista valittaja ei pitänyt uskottavana.
- Valittajan mukaan sen toimittamat puut olivat kesäaikaan hakkuukoneella hakattuja puita, joista kuori oli merkittävältä osin irronnut. Virallinen mittaaja oli seikkaperäisesti selvittänyt, miten tehdasmittauksessa käytetyn laitteen mittaukseen tehdään kuorilisäys. Oli ristiriitaista, että ostaja väitti, että kuorilisäystä ei tarvitse käyttää, vaikka laitevalmistaja on nimenomaan rakentanut ohjelmaan tällaisen toiminnon.

Tehdasmittauksen mittaustulos (myyjän valitus 9.12.2021)

- Päätöksessään mittauslautakunta:
 - (1) hylkäsi mittausta koskevan virheen korjaamista ja mittaustuloksen oikaisemisesta koskevan vaatimuksen; ja
 - (2) jätti tutkimatta korvausta koskevan vaatimuksen mittauslautakunnan toimivaltaan kuulumattomana.
- Virallisen mittauksen päätös jäi voimaan.
- Tehdasmittaja ei ollut käyttänyt kuorikorjausta, mutta mittauslaitetta oli säädetty omavalvonnan tarkastuserien mittaustiedon perusteella niin, että saavutettiin puutavaran mittauslain 13 §:ssä tarkoitettu riittävä mittaustarkkuus. Omavalvonta ja mittauksen luotettavuuden varmistaminen oli saadun selvityksen mukaan järjestetty puutavaran mittauslain mukaisesti.
- Mittauslautakunnalla ei ole toimivaltaa määrätä korvauksista toimitussopimuksen osapuolten välillä. Korvauksen määrittämisestä ei säädetä puutavaran mittauslaissa eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Koska valituksen tutkiminen ei tältä osin kuulunut mittauslautakunnan toimivaltaan, valittajan vaatimus korvauksesta lajisiirtymästä jätettiin tutkimatta.

Vireillä olevien asioiden valmistelutilanne

- Mittauslautakunnalla ei tällä hetkellä ei keskeneräisiä tapauksia käsittelyssä.

Kiitos mielenkiinnosta!

Ehdotus Hyvät Mittauskäytännöt (HMK) työryhmän kokoonpanoksi ja toimintasuunnitelman päälinjoiksi

1. Tehtävä, toimikausi ja kokoonpano

Hyvät mittauskäytännöt -työryhmä (HMK) työskentelee Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan asettamana. HMK-työryhmän tehtävänä on valmistella asioita ja tehdä ehdotuksia neuvottelukunnan käsittelyä ja päätöksentekoa varten. Hyvät mittauskäytännöt -työryhmä työskentelee lähtökohtaisesti ja pisimmillään neuvottelukunnan toimikauden 2021–2025 loppuun, ellei neuvottelukunta muuta päätä.

Ehdotus HMK-työryhmän kokoonpanoksi:

- Timo Hongisto
- Simo Jaakkola
- Jouni Karjalainen
- Pauli Rintala
- Tero Rautolahti
- Karoliina Muukkonen

HMK-ryhmä hyödyntää joustavasti ja omalla päätöksellään myös neuvottelukunnan ulkopuolisten asiantuntijoiden apua.

2. Toimintasuunnitelman päälinjat

Hyvät mittauskäytännöt -työryhmä (HMK) paneutuu erityisesti alla esitettyihin puutavaranmittauksen kokonaisuuksiin tarkastellen niihin liittyviä kehittämistarpeita sekä mittauskäytäntöjä ja toimintatapoja. Toiminnan näkökulmana on erityisesti neuvottelukunnan tehtävä, mahdollisuudet ja keinot vaikuttaa hyvään puutavaran mittaustapaan.

Kokonaisuudet:

- Tukkien mittauksen yhtenäistäminen

HMK-työryhmä tarkastelee tarvetta ja edellytyksiä yhtenäistää tukkien mittausta sahoilla tehtävässä perusmittauksessa suhteessa toisiinsa ja suhteessa hakkuukonemittaukseen. Tarkastelu kohdistuu mahdollisuuksiin yhtenäistää ja tarkentaa esimerkiksi tukkien dimensioita, muotoa tai muita laatutekijöitä kuvaavien suureiden määrittelyä. Tarkastelu ei ota kantaa perusmittauksessa käytettäviin mitta- ja laaturajoihin, vaan pikemminkin mittaustapaan ja määritelmiin.

Työhön sitoutetaan heti alkuvaiheessa mittauslaitevalmistajien ja sahayhtiöiden asiantuntijoita.

- Energiapuun mittaus

HMK-työryhmä arvioi energiapuun mittausmenetelmien keskeisiä kehittämistarpeita. Lisäksi HMK-ryhmä tarkastelee ja arvioi mahdollisuuksia ja tarvetta yhtenäistää energiapuun mittauskäytäntöjä ja mittauksessa käytettäviä suureita ja yksiköitä energiapuun hankinta- ja toimitusketjussa. HMK-ryhmä arvioi, millaisten a) mittaussuureiden ja mittayksiköiden, b) mittausmenetelmien ja c) mittauslaitteiden

käyttöön energiapuun mittauskäytäntöä olisi tarkoituksenmukaista suunnata ja (jos mahdollista), pohtii neuvottelukunnan roolia ja keinoja tässä suuntaamisessa.

- Pulpwood Online -palvelun käyttöönotto

HMK-työryhmä seuraa PWO-palvelun käyttöönottoa ja välittää neuvottelukunnalle arvionsa mahdollisista toimenpiteistä liittyen esimerkiksi PWO-palvelun tunnettuuteen, hyvään mittauskäytäntöön tai käytettävyyteen suhteessa muihin mittausmenetelmiin.

- Hakkuukonemittauksen näyterunkojen otannan ja mittauksen kehittäminen

HMK-työryhmä selvittää lisääntyneen kotimaisen hakkuutoiminnan sujuvuuden ja mittauksen tarkkuuden kannalta tärkeän näyterunkojen mittaukseen käytäntöjä, ja valmistelee tarkentavia suosituksia.

Tilannekatsaus

Pulpwood Online (PWO) -toteutushankkeeseen

Puutavaramittauksen neuvottelukunnan kokous
20.3.2023

Timo Melkas & Tapio Räsänen

Tilannekatsaus PulpWood Online -toteutushankkeeseen

- Pulpwood Online palvelun hyväksymistestaus on käynnissä.
- Päätökset käyttöönottoaikataulusta tehdään hyväksymistestauksen jälkeen.
- Tavoitteena on ottaa palvelu käyttöön vuoden 2023 aikana vaiheittain.
- Käyttöönoton sujuvuuden varmistamiseksi on laadittu käyttöönottosuunnitelma sekä viestintäsuunnitelma
 - Käyttöönotto tehdään näillä näkymin vaiheittain.
 - Vierastoimituksissa käytetään vakiintumisvaiheen aikana Simple –malleja, mikäli täydellisiä lähtötietoja ei ole käytettävissä (Simple –mallien käytöstä sovitaan yritysten välillä)
 - Muut palveluun liittyvät rekisteröityvät käyttäjät voivat liittyä palveluun vakiintumisvaiheen jälkeen, kun kolmen perustajayhtiön käyttöönotot on tehty.
 - LogForce –palveluun on tehty tarvittavat järjestelmämuutokset ja hyväksymistestaus on käynnissä
- Viestintä
 - Metsätehon tiedote palvelun käyttöönotosta (laaditaan yhteistyössä metsäyhtiöiden ja Tietoevryn kanssa)
 - Metsäyhtiöiden asiakasviestintä toteutetaan yhtiöiden omien aikataulujen ja tarpeiden mukaan, Metsätehon laatima koulutusmateriaali on käytettävissä.
 - Viestintäsivusto julkaistaneen näillä näkymin kevään 2023 aikana.
 - Laajempi viestintä toteutetaan vakiintumisvaiheen jälkeen.
- Webinaarit
 - Pulpwood Online (PWO) -laskentapalvelun käyttöönotto ja rajapinnat -webinaari
<https://www.metsateho.fi/pulpwood-online-pwo-laskentapalvelun-kayttoonotto-ja-rajapinnat-webinaari-31-10-2022/>
 - Kuitupuun painomittauksen kehittäminen -webinaari
<https://www.metsateho.fi/kuitupuun-painomittauksen-kehittaminen-webinaari-23-3-2022/>

Kiitos
